

ELEKTRON İNFORMASIYA KONTEKSTİNDƏ XALQ DEYİMLƏRİNİN SEMANTİK ÖZƏLLİKLƏRİ

Günay Həsənova

AMEA Folklor İnstitutu, Bakı, Azərbaycan
e-mail: gunay_yusifzade@mail.ru

Xülasə. Məqalədə internet mühitində xalq deyimlərinin semantikasını ilə əlaqədar fikirlər təhlil edilmişdir. Ənənəvi folklorlarda mövcud olan xalq deyimlərinin internet mühitinə transformasiya olunarkən hansı məna yükü daşdığı, semantik təhlil edilərkən mahiyyətə hansı dəyişikliyə uğraması araşdırılmışdır. Müqayisəli metod əsas götürülərək, xalq deyimlərinin semantik təhlili konkret nümunələrlə izah edilmişdir.

Açar sözlər: internet mühiti, xalq deyimləri, semantika.

SEMANTICAL FEATURES OF FOLKLORE SAYINGS IN THE CONTEXT OF ELECTRONIC INFORMATION CULTURE

Gunay Hasanova

Institute of Folklore, Baku, Azerbaijan

Abstract. The article analyzes the views on the semantics of folklore sayings in the Internet environment. The significance of folklore sayings in traditional folklore, their transformation into the Internet environment, and changes in semantic analysis are investigated. Based on the comparative method, the semantic analysis of popular utterances is explained by specific examples.

Keywords: internet environment, folklore sayings, semantics.

СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ НАРОДНЫХ ВЫСКАЗЫВАНИЙ В КОНТЕКСТЕ ЭЛЕКТРОННОЙ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ

Гюнай Гасанова

Институт Фольклора, Баку, Азербайджан

Резюме. В статье анализируются взгляды на семантику народных высказываний в интернет-среде. Исследуется значение народных высказываний в традиционном фольклоре, их превращение в интернет-среде и изменения в семантическом анализе. На основе сравнительного метода семантический анализ народных высказываний объясняется конкретными примерами.

Ключевые слова: интернет-среда, народные высказывания, семантика.

1. Giriş

Klassik irsimizin özü qədər dəyərli, hikmətli, xalqın birbaşa dünyagörüşü, düşüncə tərzilə bağlı olan xalq deyimləri özünəməxsusluğu ilə seçilir. Xalqın tarixi qədər qədim, dünyagörüşü qədər zəngin olan xalq deyimlərinin adı ənənəvi folklorlarda atalar sözləri ilə yanaşı çəkilir. Bu iki janrın oxşar cəhətləri xalqla bağlılığındadır. Xalqın tarixi, ənənəsi, dünyagörüşü, kollektiv düşüncəyə xas olan fikirlərə əsaslanması ilə diqqəti cəlb edən xalq deyimləri atalar sözlərindən fərqli cəhətlərə də malikdir. Fikrin yığcamlığı, lokonikliyi ilə fərqlənən deyimlərin mövzu və məzmun baxımından daha rəngarəng olması ilə yanaşı, milli düşüncə və təfəkkürə əsaslanması onun xarakterik cəhətlərindəndir.

Xalq deyimlərinin semantik təhlili onun daşdığı məna yükü ilə aydınlaşır. Bir xalq deyiminin mənası, mahiyyəti onun nə demək istəməsi ilə birbaşa bağlıdır. Ənənəvi xalq

deyimlərinin təhlili zamanı aydın olur ki, hər bir deyimin arxasında xalqın düşüncəsi, duyğusu, fikirləri yatır. Birbaşa tarixlə bağlı olan xalq deyimlərinin mənası yarandığı tarixin bütün xüsusiyyətlərini özündə daşıyır. Bəzən hansısa bir deyimə nəzər yetirdikdə, onun hansı zamanda yaranması, hansı dövrə aid olması bəlli olur. Bu xüsusiyyət elektron mühitdə yaranan deyimlərə də siraət etmişdir. Hər bir kəsin gündəlik ifadəsinə çevriləcək qədər sadə və anlaşıqlı olan “Hər oxuyan Molla Pənah, hər qatırçı murad olmaz” deyiminin tarixi birbaşa olaraq dahi şəxsiyyətin yaşadığı dövrlə bağlıdır. Eyni deyimlə bağlı sosial şəbəkələrdə “Hər oxuyan Yeni ulduz olmaz” nümunəsi yaranmışdır ki, bu deyimin də telekanalda yayımlanan “yeni ulduz” şou proqramı ilə bağlı olaraq yaranmış olduğu şübhə doğurmur. Eləcə də internet mühitində kifayət qədər folklor mahiyyətli nümunələr vardır ki, illər sonra onların hansı tarixi şəraitdə yaranması, hansı tarixi gerçəkliyi əks etdirməsi aydın olacaqdır.

Hazırda internet mühitində 2020-ci ilin əvvəlindən etibarən bütün dünya ölkələri arasında yaranmış “Covid-19”, koronavirus ilə əlaqədar kifayət qədər deyim, müasir tipli atalar sözləri, yazılı şəkillər, animasiyalar, caps-lar, hətta video formatında yayılan rolidlərə rast gəlmək mümkündür. Bütün bu halla bağlı nümunələr nəinki Azərbaycandilli virtual məkanda, hətta dünya ölkələrinin hər birində yaranır və yaranmaqdadır. Bir neçə müddət, hətta illər keçdikdən sonra bu nümunələrə nəzər yetirdikdə, onların məhz hansı ilə, hansı tarixi keçmişə malik olması aydın olacaqdır. Folklorun tarixlə bağlılığı, folklorun tarixilik xüsusiyyəti məhz bu faktla aydın olur ki, hər bir deyim özündə bütün tarixi keçmişə əks etdirir. Həmin nümunələrin nəzərdən keçirilməsi zamanı həmin tarixdə iqtisadi, sosial həyatda baş verən bütün hadisələrin insan beynində canlandırılması mümkün olur. Bununla bağlı yaranmış folklor mahiyyətli nümunələrin hər biri geniş şəkildə ayrı bir tədqiqat obyektı olaraq təhlil ediləcəkdir.

Xalq deyimlərinin bir janrı olaraq maraqlı tərəfi onların ətraf aləmdə baş verən hadisələrə çevik reaksiyasıdır. İstənilən məsələ ilə bağlı xalqın fikri, onun münasibəti təqdim etdiyi nümunələrlə təsdiqini tapmış olur. İşlənmə formasından asılı olmayaraq istər ənənəvi, istərsə də virtual folklorlarda yaranan hər bir xalq deyimidilimizin zənginliyi baxımından mənəvi dünyamızdan xəbər verir ki, biz bu deyimlərin semantik yükünü açmaqla daha dərin mahiyyətli anlama kökləndiyinin şahidi ola bilərik.

Ənənəvi folklorlardan virtual folklorlara keçid prosesində xalq deyimlərinin semantikasi müəyyən dəyişikliyə uğramışdır. Bu dəyişikliyə çağdaş mühitdə baş verən proseslərin, informasiya kommunikasiya texnologiyalarının sürətli inkişafının da təsir etdiyi danılmazdır. Belə ki, internet mühitində yaranan, yenidən gündəmə gələn deyimlərdə real gerçəklikdə baş verən hadisələrə münasibət belə dəyişmişdir. Fikrin təsir gücünü artırmaq üçün bu deyimlərdə müəyyən bir ironiya, hadisələrə münasibətin dolayı yolla çatdırılması hallarına da rast gəlinir. Kollektiv düşüncə məhsulu kimi təqdim edilən bu nümunələrin hər birində kollektivə xas olan düşüncə, dünyagörüş əksini tapmışdır. İstifadəçilər tərəfindən sosial şəbəkələrdə yaradılan və yayılan nümunələr məhz ifadə edildiyi kimi də auditoriyaya ötürülür. Belə amilin həmin nümunələrin xəlqiliyinə təsir etdiyi danılmazdır. Lakin bu amil həmin nümunələrin həm də

daha çox kütlə tərəfindən qəbul edilməsində də fakt rolunu oynayır. Təbii ki, insanlar özünə aid bildiyi bir məhfum və ya hadisəyə dair informasiyanı daha asan qəbul etməyə meyllidirlər. İnternet mühitində müəyyən bir kütləyə aid nümunələr yer almışdır ki, hansı ki onların məhz hansı şəraitdə yaranması da həmin kütlə tərəfindən daha tez anlaşılar. Hətta dahi alim və görkəmli şəxsiyyətlərin şəkilləri ilə birlikdə yaradılan bu nümunələrin maraqlı tərəfi onların məhz ifadə edildiyi şəkildə təqdim edilməsindədir. Belə ki, məktəb illərində şagirdləri, universitet həyatında tələbələri və ya həyatın bir neçə mərhələsində müəyyən insanları birləşdirən dəyərlərə, onların hər birinin qarşılaşdığı situasiyalara aid yaradılan nümunələrdə bütün şagird, tələbə və həmin kateqoriyalara daxil olan insanların maraq dairəsi üst-üstə düşməklə, eyni zamanda bu nümunələrdə istifadə edilən deyim, fikir və ifadələrin onlar üçün doğma və tanış olması danılmaz faktdır. Maraqlı məqam isə, bu deyimlərin nə ilə bağlı yarandığı və hansı situasiya ilə əlaqəli meydana gəlməsi onların hər biri üçün dəqiqdir. Azərbaycan reallığında şagird və müəllim, işəgötürən və işçi münasibətləri zəminində hər bir kəs üçün işlək ifadələr vardır ki, onlarla bağlı yaradılmış deyimlərin, atalar sözlərinin kollektiv mahiyyəti milli kolorit və milli ruhlu davranışlara bağlılığındadır. Gələcəkdə tədqiqat obyektı olaraq ayrıca təhlil edəcəyimiz “analar sözləri” ilə bağlı mövzu da məhz əksəriyyətin özünü tapdığı ifadələr baxımından çox maraqlı olacaqdır. Hansı ki, əksəriyyətimizin hər gün eşitdiyi və hər an rastlaşdığımız situasiyalarla bağlı bu deyim və ifadələrin semantikasi nə klassik, nə də ki virtual folklorda heç bir dəyişikliyə uğramamışdır.

Elektron informasiya mədəniyyəti kontekstində, virtual mühitdə xalq deyimlərinin fərqli, özünəməxsus formada müəyyən semantik dəyişikliklə ənənəvi folklordan fərqli şəkildə təzahür tapması, XXI əsrdə çağdaş mühitdə folklorun yenidən gündəmə gəlməsi, informasiya kommunikasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı, iqtisadi sahədə irəliləyiş və sənaye texnologiyalarında baş verən müsbət dəyişiklik ilə bağlıdır.

Professor Füzuli Bayat bu barədə belə yazır, “hər şeydən öncə şəhərləşmənin, sənayeləşmənin folklor yaradıcılığına təsirinin müsbət olduğunu demək lazımdır. Çünki sənayeləşmə və şəhərləşmə folklorun yeni mövzu və məzmunlarla, yeni forma və qəliblərlə zənginləşməsi prosesinə müsbət təsir göstərmişdir [1, s.44].

Elektron informasiya kontekstində kifayət qədər semantik özəllikləri ilə seçilən xalq deyimləri nümunələrinə rast gəlmək mümkündür ki, aşağıda hər birinin ənənəvi folklordakı ekvivalenti ilə birlikdə təqdim edirik:

1. “Xeyir söyləməzə dedilər xeyir söylə dedi mənə məzələnirsən?!”[4] - “Xeyir söyləməzə dedilər ki, xeyir söylə, səfərə gedirəm, gələndə papağımı sənə verəcəyəm. Dedi indidən ver, bəlkə getdin gəlmədin” [2, s.291];
2. “Qozbeli aerobika düzəldər” [4] – “Qozbeli qəbir düzəldər” [2, s.375];
3. “Qəssab kontur axtarır, keçə abunə hayında” [4] – “Keçə can hayında, qəssab piy axtarır” [2, s.316];

4. “Gözəllik ondu, doqquzu pantalondu” [4] – “Gözəllik ondur, doqquzu dondur” [2, s.258];
5. “Qara qızın dərdi var, qaradı” [4] - “Qara qızın dərdi varmış” [2, s.350];
6. “Quzunu tapşırıb qurda, qurdun da dişləri yoxdur” [6] - “Quzunu qurd əlinə tapşıрмаq” [2, s.387];
7. “Yalançının evi yandı, yanğınsöndürmə idarəsi inanmadı” [6] - “Yalançının evi yandı, heç kəs ona inanmadı” [2, s.499];
8. “İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz. Qaz az gəlir” [6] - “İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz” [2, s.300];
9. “Bələdiyyədən çıxdıq, İcra Hakimiyyətinə düşdük” [6] - “Yağışdan çıxıb yağmura düşmək” [2, s.496];
10. “Çörəyi ver çörəkçiyə, de ki, çəkisi azdı” [6] – “Çörəyi ver çörəkçiyə, bir çörək də üstəlik” [2, s.437];
11. “Tələsən tıxaca düşər” [4] – “Tələsən təndirə düşər” [2, s.468];
12. “Balığı ar dəryaya, balıq bilməsə də, xalıq bilər, balığa deyər” [4] - “Balığı at dəryaya, balıq bilməsə də xalıq bilər” [2, s.91].

İnternet mühitində, bəzən insanın zahiri gözəlliyinə üstünlük verilməsi və zahiri gözəlliyin işlərin “müsbət” həll edilməsi yönündə “Gözəllik ondu, doqquzu pantalondu”, dövlət orqanları və qurumlarında baş verən süründürməçilik, get-gəllə bağlı “Bələdiyyədən çıxdıq, İcra Hakimiyyətinə düşdük” kimi ənənəvi qəlib üzərində sadəcə məzmun dəyişikliyi ilə yaradılan deyimlərə rast gəlinir.

Hər bir deyimin mahiyyətində ibrətamiz bir fikir, hətta pis əməli tənqid etməklə ondan yayınmaq, xeyirxah əmələ çağırış dayanır. Xalq deyiminin semantik mənasında, onun söylənməsi ilə insanlara hansı fikrin çatdırılması ümdə rol oynayır. Məsələn, birinin gizli sözünün və ya fikrinin məlum olması anında “Qara qızın dərdi varmış”, bir adamın bir dəfə yalan danışdıqdan sonra düz sözünə də inanılmaması anında “Yalançının evi yandı, heç kəs ona inanmadı”, hər hansı bir halla bağlı əvvəlkindən daha ağır vəziyyətə düşdükdə “Yağışdan çıxdıq, yağmura düşdük” və ya tələsməyin insana zərər gətirməsi ilə bağlı “Tələsən təndirə düşər” kimi xalq deyiminin işlədilməsi ilə fikri açıq şəkildə anlamaq mümkündür. Lakin yuxarıda təqdim edilən nümunələrin internet mühitində yer alan variantlarındakı ilkin baxışda forma olaraq dəyişiklik onun müəyyən mənada məzmununa da təsir etmişdir ki, bu da onların fərqli semantik özəlliklərlə təzahür etməsini şərtləndirir.

“Hər bir xəbər, informasiya folklor yaradıcılığının predmetinə çevrilir. Burada kollektiv maraq və reaksiyanı cəlb edən mövzular, insanların həssaslıq nümayiş etdirdiyi situasiya və məqamlar, bütövlükdə isə emosional-psixoloji gerçəkliyə təsir edən hadisələr birbaşa olaraq diqqət mərkəzinə gəlir” [3, s.326].

Süfrənin ən əvəzolunmaz neməti, bərəkət və ruzi rəmzi olan çörək barədə 10-cu sırada verilən - “Çörəyi ver çörəkçiyə, de ki, çəkisi azdı” nümunəsi ilə çörək istehsalçıları, sahibkarlar tərəfindən çörəyin qiymətinin qaldırılması ilə əlaqədar çəkisinin azalması məsələsi

gündəmə gəlmişdir. İqtisadi sahədə baş verən problemlə əlaqədar istehlakçının aldadılması prizmasından baxılsa yenə də bu nümunə ilə kollektiv düşüncəyə məxsus olan fikir, onlara məxsus düşüncə ortaya çıxmışdır. Ta qədim zamanlardan bu günə kimi çörəyin qədir bilənə verilməsi ilə bağlı baba-nənələrimizdən, ağsaqqal-ağbirçəklərimizdən eşitdiyimiz bu deyim bu gün öz semantik mənasından uzaqlaşmışdır. Belə ki, “Çörəyi ver çörəkçiyə, bir çörək də üstəlik” kimi ənənəvi folklorda yer alan bu xalq deyiminin ibrətamiz yükünün, mahiyyətinin iqtisadi sferada olan problemdən dolayı “Çörəyi ver çörəkçiyə, de ki, çəkisi azdı” kimi virtual folklorda yer alması, yenidən çörəyin çörəkçiyə verilməsi, lakin bu dəfə çəkisinin az olması ilə əlaqədar çörəkçiyə geri qaytarılması onun semantik mahiyyətinin dəyişməsinə inkar etmir.

Ənənəvi folklorda, eləcə dəməişətdə, insanlar arasında tez-tez iki döyüşkən, dalaşqan, ağır xasiyyətli adamların bir yerdə ola bilməməsi, yəni fikirlərinin üst-üstə düşməməsi ilə bağlı “İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz” kimi deyimə işlədilməsinə rast gəlinir. Bu deyim elektron mühitdə öz mənə yükündən uzaqlaşaraq yeni bir formada yenidən gündəmə gəlmişdir. Belə ki, “İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz. Qaz az gəlir” kimi internet resurslarında yayılan deyimə semantik mənası öz qəlib formasındakı mənə və mahiyyəti ilə qətiyyənlə üst-üstə düşür. Yeni variantda yaranan bu deyimdə forma olaraq əlavə dəyişiklik ilə yanaşı, məzmun baxımından da fikrin dəyişməsi özünü göstərir. Burada, cəmiyyətin iqtisadi sferasında baş verən problemə məhz xalq deyimi ilə işarə verilmişdir. Xalq deyiminin kollektiv düşüncə məhsulu kimi, kollektivin fikir və düşüncəsi ilə birbaşa bağlı olduğu fikri məhz bu deyimlə izah etmək mümkündür. Belə ki, yanacaq məhsulu kimi əhaliyə verilən təbii qazın zəif olması ilə bağlı fikir əslində dolayı yolla bu xalq deyimi vasitəsilə çatdırılmışdır.

Ümumiyyətlə, folklor nümunələrinin semantik analizi göstərir ki, burada müşahidə edilən trendlərdən biri keçmişlə bağlı adət-ənənələrə münasibətin dəyişməsi, sakral dəyərlərin desakrallaşması, mistik mahiyyət kəsb edən inanc və dəyərlərin, stereotiplərin profanlaşmasıdır [3, s.296].

İnternet mühitində yaranan xalq deyimlərinin araşdırılması zamanı onların semantik yükünün, hətta ənənəvi folklorda olan mahiyyətindən fərqliliyini, bir neçə aspektdə izah etmək mümkündür. Belə ki, yaranan, paylaşılan və ötürücülüüyü ilə gənc nəslin dili ilə ifadə etsək daha çox like/bəyənmə toplayanbu nümunələr gerçəklik, real həyatda baş verən hadisələr, cəmiyyətin iqtisadi, siyasi, mədəni həyatında baş verən situasiyalara münasibətin təzahürü kimi meydana gələ bilər. Dövrünün bütün ictimai, siyasi, iqtisadi sahələrində baş verən bütün hadisələri özündə əks etdirə bilmək gücünə malik olan xalq deyimləri real gerçəkliklərə etirazın ən güclü, həm də ən rahat yoludur. Belə ki, bu gün internet mühitində yaranan kifayət sayda deyimlərə rast gəlmək mümkündür ki, özündə siyasi, iqtisadi sahədə baş verən hadisələrə etiraz əlaməti olaraq yaranmışdır. Ümumiyyətlə, xalq deyimləri hər hansı baş verən hadisəyə münasibət zəminində yarandığı üçün məhz həmin tarix üçün aktuallığını saxlasa da, sonra isə o qədər də gündəmdə qalmır. Hansı ki, mövcud pandemiya şəraitində yaranan deyimləri də bu qəbildən hesab etmək olar. Digər tərəfdən isə gənc alim Hikmət

Quliyevin yuxarıda istinad gətirdiyimiz fikri ilə razılışıb bildirmək istərdik ki, elə xalq deyimləri yarana bilər ki, sözün əsl mənasında onlar keçmişlə bağlı adət-ənənələr, inanc və dəyərlərdən uzaqlaşmaq niyyətini əsas tuta bilər. Təbii ki, hər bir halda yaranan deyimlər ənənəvi qalib üzərində formalaşır, mahiyyət, məzmun etibarı ilə yeni olsa da, orada semantik yük dəyişsə də, lakin öz kökündən uzaqlaşmır.

“Cəmiyyətdə stereotipləşmiş, keçmiş adət və ənənələrə və inanc sisteminə söykənən davranışlar müasir həyatın ritminə və axarına uyğunlaşa bilmədiyindən, həmçinin bir sıra digər səbəblərdən yeni folklorun gülüş (tənqid) obyektinə çevrilir. Ümumiyyətlə virtual folklor nümunələrində ənənəvi folklordakı keçmiş ideallaşdırma, keçmişə kult kimi yanaşmadan fərqli olaraq sakraldan profana doğru (desakralizasiya) tendensiya aydın şəkildə hiss olunmaqdadır” [3, s.339].

Yuxarıdakı fikrin təsdiqi olaraq, internet mühitində yaranan bir neçə folklor nümunəsini ənənəvi folklordakı ekvivalenti ilə birlikdə təqdim edirik:

1. “Ağlın olsun vaxtında ərə get” – “Tez oyananla, tez evlənən udar”
2. “Qızı özbaşına buraxsan ya sekuritiyə gedər, ya da sintizator çalana” – “*Qızı özbaşına buraxsan*, ya zurnaçıya gedər, ya da halvaçıya”
3. “Qız evi restoran danışır, oğlan evinin xəbəri yox” – “Qız evində toydur, oğlan evinin xəbəri yox”.
4. “Halva-halva deməkləsevgili görüşəgəlməz” – “Halva-halva deməklə ağız şirin olmaz” və ya “Halva biş, ağzıma düş” [2, s.275]
5. “Qız ağacı-palma ağacı hər gələn bir daş atar. Qızın başı-gözü partlayar” – “Qız ağacı, qoz ağacı” [2, s.369]
6. “Anasına bax qızını al, atasına bax maşınını” – “Anasına bax, qızını al, qırağına bax, bezini al”
7. “Day-day igidin yaraşığıdı” – “Ehtiyat igidin yaraşığıdır”
8. “Arxalı köpək qurdu salar KPZ-yə” – “Arxalı köpək qurd basar” [2, s.67]
9. “İt hürər karvan keçər. Karvanın yuxarıda adamı var” (7) – “İt hürər karvan keçər, yel qayadan nə aparar” [2, s.310]

Bu nümunələrdə, realıqda baş verən hadisələr, nikah qurmaqla bağlı keçmiş adət-ənənələrə hələ də əməl edilməsi, cəmiyyətimizdə hökm sürən kiməsə güvənib qaydaları pozan şəxslərin olması ilə əlaqədar məsələlərə münasibət əks olunmuşdur. Bu nümunələr vasitəsilə həmin stereotip düşüncələr gülüş obyektinə çevrilərək tənqid atəşinə tutulmuşdur. “Arxalı köpək qurd basar” deyimi bir insan nə qədər zəif olsa da hər bir düşməninə qalib gələ bilər mənasında işlədilsə, onun internet mühitində olan ekvivalentində isə semantik yükü dəyişərək, arxalı, dayaqlı insanların daha güclü olmasına işarə edilmişdir. Yuxarıda təqdim edilən 7 və 9-cu nümunələri də bu qəbildən hesab etmək olar.

Nəticə. Elektron kontekstdə yaranan xalq deyimlərinin semantik xüsusiyyətləri ilə bağlı yekun olaraq bildirmək istərdik ki, hazırda sürətlə inkişaf etməkdə və təkmilləşməkdə olan İKT-nin rolu ümumilikdə folklorun daha rəngarəng məzmun və formada gündəmə gəlməsinə

şərait yaradır ki, bu da öz növbəsində folklorun dinamik inkişafını və onun daha çox aktiv olmasını şərtləndirir. Təbii ki, xalq deyimlərinin bu gün internet resurslarında gənc nəsil tərəfindən yaradılan nümunələri ənənəvi qəlib üzərində yenidən yaradılsa da, lakin fərqli mahiyyətdə təzahür etməsi, onlarda ənənəvi semantik yükün dəyişməsi, bir daha texnoloji mühitin verdiyi yaradıcılıq imkanları ilə əlaqələndirilməlidir.

Ədəbiyyat

1. Bayat Füzuli, (2018), “Folklordan postfolklor”, Folklorşünaslıq: problemlər, tədqiqlər, Dədə Qorqud jurnalı, 2018, № 2, 39-51.
2. Behruz Həqqi, (2005), “Türk deyimləri”, Bakı, Nurlan 2005, 534 səhifə.
3. Quliyev Hikmət, (2016), Folklorun funksional strukturu, multidissiplinar kontekst, Sərxan Xavəri, Səfa Qarayev, Bakı-Elm və təhsil, 496 (191-350);
4. <http://take.az/atalar-sozu/10648-muasir-atalar-sozleri.html>
5. <https://sun.az/index.php?name=News&op=Article&sid=43817>
6. <http://take.az/atalar-sozu/page,1,2,8614-21esr-atalar-sozleri.html>
7. <https://www.facebook.com/Mamedfulldu/posts/547107125301758/>